

Wolontariat

Spis treści

Wstęp.....	3
Co to jest wolontariat.....	4
Kto może być wolontariuszem.....	5
Prawa i obowiązki wolontariusza	6
Kodeks Etyczny Wolontariusza	7
Rodzaje wolontariatu	8
Wolontariat zagraniczny	9
E – wolontariat.....	11
Wolontariat pracowniczy	12
Przydatne strony internetowe	13
Przydatne adresy	14
Polecana literatura.....	15

Wstęp

Wolontariat istnieje tak dawno jak ludzkość. Na początku nie posiadał ram instytucjonalnych, z czasem funkcjonował w organizacjach kościelnych, samopomocowych, pozarządowych. Jednym z pierwszych ludzi, którzy pojmowali wolontariat we współczesnym znaczeniu był szwajcarski pacyfista Pierre Ceresole. W 1920 r. zorganizował obóz, w którym wzięła udział grupa austriackich, angielskich, francuskich i niemieckich wolontariuszy. Mieli oni wspólnymi siłami odbudować wioskę pod Verdun we Francji, która została zniszczona podczas pierwszej wojny światowej. Niektórzy z uczestników obozu byli byłymi żołnierzami, a więc jeszcze niedawno walczyli przeciwko sobie. Mimo wszystko potrafili się zjednoczyć i zgodnie pracować dla dobra ludzi, którzy stracili swój dobytek podczas wojny. W latach późniejszych organizowane były kolejne obozy, które nazywano Sernice Civil Internacjonal. Tę nazwę oraz skrót SCI zaadoptowała pierwsza francuska organizacja wolontariatu, która działa do dnia dzisiejszego. Z biegiem lat pojawiły się grupy, które zainspirowane przykładem Pierre Ceresole starały się ochotniczą pracą realizować ideał pokoju. Wolontariat rozwijał się także w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej. Pierwsi pionierzy, by przetrwać musieli ze sobą współpracować budując swoje domy, miasta. W ten sposób tworzyli załążki społeczności lokalnych. Pomagali sobie i nowym osadnikom. Po II wojnie światowej powstało wiele organizacji zajmujących się i promujących wolontariat. Jedną z nich jest UNESCO, które powołało instytucję o nazwie CCIV - Coordinating Committee for Internacjonal Voluntary Service, mającą ułatwić współpracę i koordynację organizacji wolontariackich, zrzeszającą ponad 140 organizacji. Powstanie Unii Europejskiej, a także jej rozszerzenie o nowe państwa członkowskie miało wpływ na rozwój ruchu wolontarystycznego. Narodowe instytucje zrzeszają się w sieci współpracy, opracowują programy działania, prowadzą politykę promocji i rozwijania pracy ochotniczej. Powstały również programy, które pomagają w finansowaniu tego rodzaju inicjatyw, np. European Voluntary Service - EVS, czyli Wolontariat Europejski.

Wolontariat w Polsce we współczesnym tego słowa znaczeniu funkcjonuje od początku lat pięćdziesiątych XX wieku. W 1993 r. powstało pierwsze Centrum Wolontariatu w Warszawie i od tego okresu w naszym kraju powstawały kolejne Centra Wolontariatu, które obecnie funkcjonują we wszystkich miastach wojewódzkich. Organizacje te skupiają się w Sieci Centrów Wolontariatu.

Centra Wolontariatu zajmują się w szczególności promocją idei wolontariatu, pośrednictwem w nawiązaniu współpracy między wolontariuszem lub osobą zamierzającą nim zostać a organizacjami które potrzebują ich pomocy. Prowadzą działalność szkoleniową i konsultacyjną skierowaną do koordynatorów wolontariatu w zakresie pozyskiwania wolontariuszy i zarządzania wolontariatem, organizują spotkania i konferencje umożliwiające wymianę dobrych praktyk i doświadczeń ze współpracy z wolontariuszami.

5 grudnia to Międzynarodowy Dzień Wolontariusza, święto ustanowione przez Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych. Celem obchodów jest uznanie pracy wolontariuszy na całym świecie za ich trud, czas i umiejętności na rzecz rozwoju gospodarczego i społecznego.

Co to jest wolontariat

Wolontariat - dobrowolna, bezpłatna, świadoma działalność na rzecz innych lub całego społeczeństwa, wykraczająca poza związki rodzinno – koleżeńsko – przyjacielskie.

Dawniej wolontariusz (nazwa pochodzi z języka łacińskiego od słowa voluntarius - dobrowolny, ochotniczy) oznaczał ochotnika w wojsku, jak również praktykanta pracującego bez wynagrodzenia dla nauczenia się zawodu.

Dobrowolność jest cechą, która odróżnia pracę wolontarystyczną od innych prac, które wykonywane są bezpłatnie, typu praktyki czy staże.

Określenie „wykraczająca poza związki rodzinno – koleżeńsko – przyjacielskie” oznacza, że nie każda praca na rzecz innych jest wolontariatem. Np. pomoc własnej babci wolontariatem nie jest, ale pomoc innej osobie w hospicjum czy domu pomocy społecznej jest.

Wolontariat - jest poświęceniem czasu i energii na rzecz społeczności lokalnej, osób spoza rodziny, na rzecz rozwoju środowiska itp.

Działalność wolontarystyczna ma charakter bezpłatny, z wyjątkiem zwrotu kosztów poniesionych w związku z wykonywanym świadczeniem.

Określenie bezpłatna nie oznacza bezinteresowna, lecz bez wynagrodzenia materialnego. W rzeczywistości wolontariusz uzyskuje liczne korzyści niematerialne: satysfakcję, spełnienie swoich motywacji, zdobywa wiedzę i doświadczenie, nowe umiejętności, a w związku z tym lepszą pozycję na rynku pracy. Obecnie, by znaleźć odpowiednią pracę nie wystarczy posiadanie odpowiedniego wykształcenia, dobrze widziana jest praktyka, a poprzez wolontariat można nabyć doświadczenie, daje też możliwość rozwijania zainteresowań. Podczas

realizacji powierzonych zadań wolontariusz nabywa umiejętności, które często stają się bardzo przydatne w dalszej karierze zawodowej.

Regulacje prawne dotyczące wolontariatu zawarte są w **ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie** (Dz. U. z 2003 r. Nr 96 poz. 873, z późn. zm.). Celem tej regulacji było zapewnienie równowagi między zabezpieczeniem praw wolontariusza a elastycznością stosunku pracy.

Zgodnie z art. 2 pkt.3 w/w ustawy **wolontariusz** to osoba fizyczna, która ochotniczo i bez wynagrodzenia wykonuje świadczenia na zasadach określonych w tej ustawie, wolontariuszem może być także członek stowarzyszenia – art. 42 ust. 3. Wolontariusz to osoba pracująca na zasadzie wolontariatu.

Wolontariusze mogą wykonywać świadczenia, odpowiadające świadczeniu pracy na rzecz organizacji pozarządowych; organów administracji publicznej, z wyłączeniem prowadzonej przez nie działalności gospodarczej; jednostek organizacyjnych podległym organom administracji publicznej lub nadzorowanym przez te organy, z wyłączeniem prowadzonej przez te jednostki działalności gospodarczej; podmiotów leczniczych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej i tylko w zakresie wykonywanej przez nie działalności leczniczej.

Zgodnie z zapisami ustawy w/w organizacje zostały określone jako „korzystające”.

Stosunek prawny łączący korzystającego z wolontariuszem nie jest stosunkiem pracy a stosunkiem cywilno-prawnym. Wolontariusz nie jest pracownikiem, nie pobiera wynagrodzenia. Wykonywane przez niego świadczenia nie są świadczeniem pracy. Wolontariusz podpisuje porozumienie o współpracy a nie umowę o pracę. Okres zaangażowania w wolontariat nie jest wliczany do stażu pracy. Czas pracy wolontarystycznej nie ma wpływu na uprawnienia pracownicze wynikające ze stosunku pracy, np. na długość urlopu wypoczynkowego. Nie ma też wpływu na uzyskanie prawa do renty lub emerytury ani też na wysokość tych świadczeń.

Regulacje dotyczące wolontariatu w zasadzie są niezależne od regulacji prawa pracy. Oznacza to, że do porozumień zawieranych między korzystającym, czyli podmiotem w którym wolontariusz wykonuje świadczenie a wolontariuszem, w zakresie nieuregulowanym przepisami ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie mają zastosowanie przepisy Kodeksu Cywilnego (art. 44 ust. 5 w/w ustawy).

Kto może być wolontariuszem

Wolontariuszem może być każdy, kto ochotniczo i bez wynagrodzenia wykonuje świadczenia na zasadach określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Wolontariuszem może zostać każdy bez względu na wiek, płeć, narodowość, religię, wykształcenie itp. Praca, którą można wykonywać jako wolontariusz jest tak zróżnicowana, że każdy znajdzie dla siebie odpowiednie zajęcie. W zasadzie nie ma potrzeby posiadania żadnych szczególnych uprawnień, aby być wolontariuszem. Tylko bowiem w wyjątkowych sytuacjach wolontariusz musi posiadać określone przepisami prawa kwalifikacje i spełniać wymagania odpowiednie do rodzaju i zakresu wykonywanych świadczeń. Wymóg taki jest ściśle związany z charakterem wykonywanej przez niego pracy np. w obszarze pomocy społecznej, ochrony zdrowia czy opieki nad osobami niepełnosprawnymi. W przypadku osób niepełnoletnich wymagana jest również zgoda rodzica lub opiekuna prawnego.

Wolontariuszem może zostać również :

- osoba bezrobotna, gdyż wykonywane przez nią świadczenie w ramach wolontariatu nie jest świadczeniem pracy i nie powoduje utraty statusu osoby bezrobotnej i prawa do zasiłku,
- cudzoziemiec, gdyż świadczenie wolontarystyczne nie jest traktowane jako świadczenie pracy lub usług, tak więc cudzoziemcy legalnie przebywający w Polsce nie muszą uzyskiwać pozwolenia na pracę. Katalog prac, który mogą realizować wolontariusze jest praktycznie nieograniczony i zależy od specyfiki działań wybranej przez wolontariusza organizacji.

Prawa i obowiązki wolontariusza

W celu uregulowania kwestii prawnych i zachęcania wolontariuszy do aktywności przepisy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie obejmują ich licznymi prawami, ale i nakładają określone obowiązki :

1. Wolontariusz ma prawo do zawarcia pisemnej umowy tzw. porozumienia o współpracy z korzystającym, czyli instytucją lub organizacją na rzecz której wolontariusz będzie działał, jeżeli świadczenie wykonywane jest przez okres dłuższy niż 30 dni. W porozumieniu powinien zostać określony zakres, sposób i czas świadczenia wykonywanego przez wolontariusza. Porozumienie takie powinno zawierać postanowienie o możliwości jego rozwiązania.
2. Wolontariusz ma prawo do uzyskania pisemnego zaświadczenia o współpracy wraz z opisem wykonywanych przez niego zadań oraz uzyskanych w ten sposób umiejętności.

3. Wolontariusz może poprosić o wydanie pisemnej opinii, o wykonaniu świadczeń przez wolontariusza.
4. Wolontariuszowi przysługuje prawo do ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków oraz innego zaopatrzenia z tytułu wypadków lub chorób zawodowych.
5. Wolontariusz ma prawo na zasadach dotyczących pracowników do zwrotu kosztów podróży służbowych i delegacji, a także wypłacania diet określonych w odrębnych przepisach, choć może z tego pisemnie zrezygnować.
6. Według prawa wolontariusz powinien zostać poinformowany o związanym z wykonywanym świadczeniem ryzyku dla zdrowia i bezpieczeństwa, o swoich prawach i obowiązkach oraz mieć zapewniony dostęp do tych informacji.
7. Warunki pracy wolontariusza powinny odpowiadać przepisom bezpieczeństwa i higieny pracy, a w przypadkach koniecznych powinien on zostać wyposażony w niezbędne środki ochrony indywidualnej.
8. Ustawa dopuszcza także możliwość pokrycia przez korzystającego, na zasadach dotyczących pracowników określonych w odrębnych przepisach, kosztów ubezpieczenia zdrowotnego oraz zwrot innych wydatków ponoszonych przez wolontariuszy – w tym szkoleń, w zakresie wykonywanego przez wolontariusza świadczenia.
9. Wolontariusz zobowiązany jest do starannego i sumiennego wypełniania swoich obowiązków, powinien także dołożyć wszelkich starań, aby należycie dbać o powierzony mu sprzęt oraz ogólnie pojęte miejsce pracy.
10. Wolontariusz powinien posiadać odpowiednie kwalifikacje i spełniać określone wymagania odpowiednie do rodzaju i zakresu wykonywanych świadczeń, jeśli obowiązek posiadania takich kwalifikacji i spełnienia stosownych wymagań wynika z odrębnych przepisów.
11. Wolontariusz ponosi odpowiedzialność za poczynione przez siebie szkody.
12. Niepełnoletni wolontariusz ma obowiązek przedstawić pisemną zgodę opiekunów.

Kodeks Etyczny Wolontariusza

Decydując się na działalność jako wolontariusz, należy przestrzegać określonych zasad. Nie są one zawarte w żadnych ustawach, kodeksach lub innych przepisach. Kodeks Etyczny Wolontariusza to nieformalny zbiór norm postępowania, którymi każdy wolontariusz powinien się kierować :

- Będę wypełniać wszystkie zadania związane z przyjętą rolą.
- Będę słuchać każdej osoby ze szczególną uwagą, pamiętając że każdy człowiek jest wyjątkowy i niepowtarzalny.
- Każdego będę traktować z należyтым szacunkiem.
- To, co będę robić, wynikać będzie z wolnej woli.
- Nie będę czynić niczego z przymusu.
- Nie będę składać obietnic, których nie jestem w stanie spełnić.
- Kiedy mam problem, czegoś nie wiem lub z czymś sobie nie radzę - rozmawiam.
- Wiem, że Opiekun wolontariatu i zespół pracowników są po to, aby mnie wspierać.
- W przypadku niemożności wywiązania się z powierzonego zadania, poinformuję o tym koordynatora wolontariatu.
- Wykorzystam szanse poznania i nauczenia się nowych rzeczy od innych osób.
- Zachowam dyskrecję w sprawach prywatnych, będę unikać zachowań, które mogą być niewłaściwie rozumiane.
- Będę otwarty na nowe pomysły i sposoby działania.
- Będę działać w zespole.
- Będę osobą, na której można polegać.
- Będę uczyć się chętnie. Wiem, że nauka jest nieodłączną częścią każdej dobrze wykonanej pracy.
- Będę uczestniczyć w obowiązkowych spotkaniach.
- Postaram się być bardzo dobrym wolontariuszem.

Rodzaje wolontariatu

Możliwości wolontariatu jest wiele. Wolontariusze mogą podejmować zróżnicowane formy aktywności i realizować zadania w różnych dziedzinach. Najbardziej popularnym rodzajem wolontariatu jest praca na rzecz organizacji pozarządowych.

Biorąc pod uwagę określone kryteria wyszczególnia się różne rodzaje wolontariatu. Z uwagi na miejsce świadczenia pracy w ramach wolontariatu wyróżnia się wolontariat krajowy i zagraniczny, a ze względu na liczbę zaangażowanych wolontariuszy w realizację określonego zadania na wolontariat indywidualny i grupowy.

W zależności od okresu trwania wolontariatu wyszczególnia się wolontariat długoterminowy, czyli stały, w którym przewiduje się zaangażowanie wolontariusza przez dłuższy okres czasu na rzecz jednej organizacji oraz krótkoterminowy, czyli akcyjny, w którym wolontariusz realizuje zadania o charakterze jednorazowym.

W ramach krótkoterminowych zajęć wyróżnia się zadania:

- *jednorazowe* typu:
 - specjalny przypadek, np. powódź, wypadek na ulicy, którego jesteśmy świadkiem
 - specjalna osoba, np. prawnik, lekarz, osoba ciesząca się dużym poważaniem w środowisku lokalnym, zostaje członkiem honorowym organizacji, jej nazwisko zwiększa prestiż tej organizacji,
 - specjalne zdarzenie, np. udział w badaniach ankietowych, w organizacji wydarzenia kulturalnego, sportowego, przebadanie dzieci w domu dziecka przez lekarza specjalistę – wolontariusza,
 - *okresowe* - okazjonalne, np. kolonie, udział w akcjach przedsięwziętych.

Wolontariat zagraniczny

Wolontariat może być świadczony nie tylko na rzecz instytucji i organizacji w Polsce, ale również na rzecz podobnych organizacji w innych krajach.

Od kilku lat w Polsce można zaobserwować wzrost zainteresowania wolontariatem, jako możliwością pomagania innym, a równocześnie zdobywania nowych doświadczeń i rozwijania umiejętności wpływających na rozwój osobisty i zawodowy. Coraz częściej takie osoby interesują się pomocą międzynarodową. Chcą zarazem i pomagać i poznawać interesujące miejsca, nowe kultury i obyczaje na świecie, rozwijać kompetencje i doskonalić języki obce. Wolontariat zagraniczny daje taką możliwość. W ramach wolontariatu zagranicznego prowadzone są międzynarodowe wymiany wolontariuszy i dlatego można podejmować różne rodzaje aktywności dzięki czemu można pracować m.in. w Afryce, Azji, Ameryce, czy Europie. Oferta dostępnych programów jest zróżnicowana. Najpopularniejsze projekty dotyczą np.: opieki nad dziećmi w sierocińcach, przedszkolach, uczeniu dzieci podstaw języka angielskiego, ochrony środowiska, udzielania pomocy medycznej, pracy w schroniskach dla ofiar przemocy, domach spokojnej starości, ośrodkach dla niepełnosprawnych, pomocy przy usuwaniu skutków kataklizmów i zniszczeń wojennych, uczestnictwa w kampaniach profilaktyki chorób, opiece nad egzotycznymi zwierzętami. Możliwości jest wiele.

Najlepiej wybrać taki program wolontariatu, który nas interesuje. Wolontariat zagraniczny to oferta dla ludzi w każdym wieku, ale korzystają z niej przede wszystkim ludzie młodzi w wieku 18 – 30 lat, z doświadczeniem w pracy dla innych, choć nie zawsze jest to warunek konieczny. Wolontariusze mogą spędzić czas za granicą od 2 do ponad 12 miesięcy nieodpłatnie pomagając przy realizacji projektów.

Osoba, która jest zainteresowana podjęciem działalności wolontariackiej powinna zgłosić się do odpowiedniej organizacji wysyłającej oraz wybrać odpowiedni dla siebie projekt. Najczęściej stosowany podział wolontariatu zagranicznego wg jego długości to :

- workcamp – od 1 do 5 tygodni
- wolontariat średnioterminowy od 6 do 12 miesięcy
- wolontariat długoterminowy 1 – 2 lata

Workcamp – czyli krótkoterminowy wolontariat grupowy. Wolontariusze z różnych krajów przez kilka tygodni pracują w dużych, nawet kilkudziesięcioosobowych, grupach, nad konkretnym zadaniem, o szczególnym znaczeniu dla społeczności lokalnej lub organizacji pozarządowej. Praca ich ma wspomóc lokalne inicjatywy i przedsięwzięcia, które będą kontynuowane po zakończeniu wolontariatu. Praca wolontariuszy może być związana z pracą z dziećmi, z odnawianiem zabytkowych obiektów, sadzeniem lasów, pomocą na farmie ekologicznej.

Workcamps to najpopularniejsza forma wolontariatu zagranicznego. Wszelkie formalności załatwia organizacja prowadząca workcamp. Uczestnicy wnoszą określoną opłatę i organizują swój dojazd na miejsce workcampu.

Wolontariat średnio i długoterminowy - to praca w organizacji pozarządowej, placówce edukacyjnej lub innej instytucji mającej charakter niekomercyjny. Wymaga większego niż workcamp zaangażowania i odpowiedzialności i często związany jest z akcjami humanitarnymi.

Wolontariat misyjny – to wyjazdy wolontariuszy do placówek misyjnych, które są prowadzone przez zakony chrześcijańskie w różnych miejscach na świecie. Taki rodzaj wolontariatu najczęściej oznacza długi wyjazd i trudne warunki pobytu i często związany jest z długimi przygotowaniem formacyjnymi. Szczegółowe informacje dotyczące możliwości uczestniczenia w wolontariacie misyjnym i wymagań, jakie należy spełnić, są dostępne w Komisji Episkopatu Polski ds. Misji w Warszawie - Centrum Formacji Misyjnej, ul. Byszewska 1, tel. 22 6793235.

Wolontariat Europejski to program Unii Europejskiej wspierający młodych wolontariuszy (18 – 30 lat) w całej Europie. Wyjazd może trwać od 2 tygodni do 12 miesięcy. Wolontariusz ma zapewnione pełne utrzymanie, kieszonkowe i opiekę medyczną, koszty przejazdu międzynarodowego tam i z powrotem do określonego limitu, przejazdy lokalne. Program wspiera też osoby, które z różnych przyczyn jak niepełnosprawność, uwarunkowania materialne i społeczne mają mniejsze szanse na wolontariat zagraniczny.

sprawia, że pokonywane są bariery przestrzeni i czasu. Do zadań wirtualnych realizowanych przez e - wolontariuszy może należeć, np.: pomoc w administrowaniu strony internetowej organizacji pozarządowej, edycja tekstów, tworzenie materiałów graficznych, oznaczanie, tagowanie zdjęć i plików, badania i analiza określonych tematów, uczenie języków obcych poprzez łącza internetowe, obsługa mediów społecznościowych, opracowywanie tekstów promocyjnych, wykonywanie tłumaczeń, udzielanie bezpłatnych porad specjalistycznych, promocja adopcji zwierząt, tworzenie grup pomocy i samopomocy, udzielanie korepetycji.

E – wolontariat może mieć charakter wolontariatu stałego, akcyjnego. Jedną z form e–wolontariatu jest wolontariat pracowniczy.

Wolontariat pracowniczy

Pojęcie wolontariatu pracowniczego nie zostało jeszcze formalnie określone jako zjawisko w obowiązujących przepisach prawa w Polsce. Corporate Volunteering jest to działanie polegające na podejmowaniu i wspieraniu przez pracodawcę działalności charytatywnej na rzecz wybranych podmiotów, w szczególności organizacji pozarządowych i określonych przepisami prawa instytucji, przy dobrowolnej współpracy zatrudnianych przez niego pracowników. Pracownicy wykorzystując swoje kompetencje i umiejętności świadczą usługi na rzecz instytucji społecznych. Aktywność dobroczynna organizacji jest wdrażana w ramach strategii „społecznej odpowiedzialności biznesu” – CSR - Corporate Social Responsibility i „społecznego zaangażowania biznesu”- CCI - Corporate Community Involvement. Strategie te zwracają uwagę na fakt, że sektor prywatny, przy prowadzonej działalności gospodarczej, podejmuje również działania na rzecz potrzebujących oraz otaczającego go społeczeństwa. Wolontariat pracowniczy występuje wtedy, gdy wolontariusz – pracownik danej firmy podejmuje działania na rzecz określonej społeczności lokalnej lub organizacji pozarządowej a jego firma wspiera go w tych działaniach. Do głównych form wolontariatu pracowniczego zalicza się np.:

- udział w ogólnokrajowych akcjach społeczno-charytatywnych: firma bierze udział w ogólnokrajowej akcji dobroczynnej organizowanej przez podmioty trzecie (instytucje charytatywne, stowarzyszenia, fundacje), a wolontariuszami są osoby pracujące w firmie, które przy pomocy pracodawcy pomagają w przygotowaniu i przeprowadzeniu ogólnokrajowej akcji charytatywnej,
- autorskie programy społeczne przedsiębiorców: przedsiębiorca sam inicjuje i tworzy program pomocy charytatywnej który chce realizować w swojej firmie przy pomocy pracowników -

Przydatne adresy:

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

00 – 513 Warszawa, ul. Nowogrodzka 1/2/3

tel.22 693 47 59

e mail pozytek@mpips.gov.pl

www.pozytek.pl

Instytut Innowacji

00 – 835 Warszawa, ul. Miedziana 11/4

tel. 22 654 643 35

e-mail: ii@orgg.pl

www.ii.org.pl

Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce

00 – 590 Warszawa, ul. Marszałkowska 6/6

tel .22 622 01 22

e – mail: arfp@filantropia.org.pl

www.filantropia.org.pl

Instytut Wolontariatu Pracowniczego

02 – 806 Warszawa, ul. Rybitwy 6, I. nr 1

tel.48 519 599 319

e mail: biuro@wolontariatpracowniczy.pl

www.wolontariatpracowniczy.pl

Regionalne Centrum Wolontariatu

30 – 503 Kraków, ul. Krasickiego 18, II p.

tel.12 603 332 868

e-mail : krakow@wolontariat.org.pl

www.wolontariat.org.pl/krakow

www.wolontariat-malopolska.pl

Biuro Pośrednictwa Wolontariatu

30 – 503 Kraków, ul. Krasickiego, 18 II p.

tel. 12 603 332 868

Lokalne Centra Wolontariatu w Małopolsce:

Centrum Wolontariatu przy Ośrodku Pomocy Społecznej

32- 620 Brzeszcze, ul. Mickiewicza 6 (II p. pok. Nr 8 tel.

12 791 334 451

e-mail centrumwolontariatu.brzeszcze@gmail.com
[Centrum Wolontariatu – Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeszczach \(brzeszcze.pl\)](#)

Centrum Wolontariatu przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej
33 – 300 Nowy Sącz, ul. Żywiecka 13, pok. 10 tel.: 18 444 63 23
e- mail: wolontariat@mops.nowysacz.pl
www.mops.nowysacz.pl

Centrum Wolontariatu przy Stowarzyszeniu Dobroczynnym „Res Sacra Miser”
32 – 300 Olkusz, ul. Króla Kazimierza Wielkiego 12, II piętro
tel.: 795 249 037 e-mail wolontariat@rsm.olkusz.pl
www.wolontariat.rsm.olkusz.pl

Centrum Wolontariatu przy Stowarzyszeniu Sursum Corda
33 – 300 Nowy Sącz, ul. Lwowska 11
tel.: 18 44 11 994
e-mail: wolontariat@sc.org.pl
www.sc.org.pl

Tarnowskie Centrum Wolontariatu
33-100 Tarnów Rynek 9/4
tel.: 606 103 06
e- mai: fit@fundacjafit.pl
www.fundacjafit.pl

Polecana literatura:

1. Informator dla wolontariuszy – K. Braun, M. Misztela Centrum Wolontariatu, Warszawa 2006 r.
2. Wolontariat – M. Matuszczak, Mulico, 2016 r.
3. Wolontariat w Polsce i Europie Środkowo – Wschodniej – Prawo i praktyka,- A. Bejma, Aspra, 2013 r.
4. Przepis na wolontariat – M. Kukowska, Narodowe Centrum Kultury, 2016 r.
5. Wolontariat – czas bezcenny czy czas stracony pod redakcją P.P. Grzybowski, N. Moderska – Akademickie Centrum Wolontariatu, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Bydgoszcz 2014 r.
6. Idea instytucjonalizacja i funkcje wolontariatu – M. Górecki, Żak Wydawnictwo Akademickie, 2013 r.
7. Altruista w akcji, czyli wszystko, co chcesz wiedzieć o wolontariacie zagranicznym

wydane przez Eurodesk Polska, dostęp również przez :
www.wolontariat.org.pl

Opracowano w Centrum Informacji
i Planowania Kariery Zawodowej w Tarnowie
kwiecień, 2017 r.